

MARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvzemši nedelj in praznikov.

Meseca naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20 —, inozemstvo Din 30 —.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČEVA ULICA STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNISTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.632.

Nesprejemljive nettunske konvencije.

V Slobodni Tribuni sporoča dr. J. J. M. O. g. s glavne točke nettunske konvencij, ki jih ima v kratkem ratificirati naša skupščina. Po teh konvencijah bi naša država sprejela sledeče obvezne:

1. Italijanski državljanji (naši ljudje, ki so iz nezavednosti ali profitarstva optirali za Italijo. Op. ured.) imajo pravico posluževati se na sodiščih in v uradih italijanskega jezika, imajo pravico do italijanskih šol. Notarji morajo na njih zahtevo sestavljati spise v italijanskem jeziku in tudi odvetniki smejo govoriti pred našimi sodišči v italijanskem jeziku. Doktorati in vsi univerzitetni naslovi, pridobljeni v Italiji, so v Dalmaciji veljavni, če so bili pridobljeni pred 21. julijem 1925. Nositeli teh naslovov smejo neovirano izvrševati službo v Dalmaciji.

2. Člen 103. našega zakona o zaščiti delavstva ne velja za Italijane.

3. Določba, da morajo biti vsi nakupi vsakršnih nepremičnin s strani tujih državljanov 50 km od obale potrjeni od vojnega in notranjega ministra ne velja za italijanske državljane v Dalmaciji.

4. Vsa državna dobra na starem teritoriju Reke, ki so na našem ozemlju, postanejo last mestne občine Reke proti odškodnini dveh in pol milijona lir. Naša država pa dobi ta dobra v zakup za dobo 50 let in proti letni odškodnini 25.000 lir. Občinska dobra občine Kastav, ki se nahajajo med Kaprido in Preluko, preidejo v last reške občine.

5. Zakoni in naredbe agrarne reforme, ki veljajo v naši državi, ne veljajo za italijanske državljane v Dalmaciji in v bodoče se ne sme glede agrarne reforme za Italijane v Dalmaciji ničesar odrediti, če ne bi tega odobrila italijanska vlada.

Tako dr. Megan in samo batil se moramo, da so nettunske pogodbe v resnici še težje za nas, kaker pa poroča dr. Megan.

Nismo nobeni nacionalni šovinisti in vemo, da tistih par renegatov, ki je iz profitarstva ali nezavednosti optiralo za Italijo, ne more pomeniti nove nevarnosti. Toda za to pa bi bile moralne posledice tem težje. Kajti sprejem nettunske konvencij bi pomenil, da naša država daje nagrade onim, ki so jo iz profitarstva izdali. Pljunili bi zato na svojo čast, če bi sprejeli nettunske konvencije v sedanji obliki.

Toda izdali bi tudi svojo gospodarsko bodočnost. Že danes vrla lakota v Dalmaciji, ker ni dela. Če pa obveljajo nettunske konvencije, potem je naš delavec za vedno izrinjen iz Dalmacije. Zlasti še, ker se daje Italijanom pravica, da nemoteno nakupujejo naša posestva. Že danes je gospodarska pozicija Italijanov v Dalmaciji nad vse silna, če obveljajo predložene konvencije, potem je potom našega gospodarstva neizbežen.

Najsramotnejša pa je določba glede agrarne reforme. Že samo to, da se Italija upa predložiti nam tako zahtevo, pomeni za nas najtežjo razžalitev. Zigrana je naša svoboda, onečaščeno naše ime, če bi obveljala tudi ta italijanska zahteva.

Zelimo živeti v miru z vsemi sosedji; pa tudi z Italijo. Toda nettunske konvencije niso pod nobenim pogojem sprejemljive in če bodo vseeno sprejete, potem pa de vsa krivda na Beograd.

In te krivde mu naš narod nikdar ne oprosti!

Protiofenziva pašičevcev.

Beograd, 26. maja. Čeprav je v Beogradu le malo poslancev, se je vendar včeraj jasno videlo, da stojimo neposredno pred zasedanjem parlamenta, in sicer pred zasedanjem, ki obeta prinesi osto in ogroženo borbo med radikalni in med opozicijskimi strankami. Prvi dan sestanka parlamenta, to je današnji dan, ko je na dnevnem redu izvolitev drugega podpredsednika skupščine na mesto dr. Šibenika, ki je vstopil v vladu kot minister za agrarno reformo, se ne pričakuje s posebnim zanimanjem. Več ko gotovo je, da bo izvoljen za podpredsednika radičevski poslanec Preka.

S tem večjo nestrnostjo in bojevitostjo pa se pričakuje seja, ki bo v petek, ko se bo razpravljalo zopet o korupcijskih interpelacijah, katere je kakor znano, na novo vložila opozicija. Za ta novi kritičen dan v parlamentu so se radikali pripravljali že ves čas od zadnje velike razprave dne 11. t. m. in so te priprave že tudi razkrili. Oni namreč nameravajo izvesti protiofenzivo na opozicijo in vložiti s svoje strani interpelacije, s katerimi hočejo zadeti nekatere uglednejše posameznike iz vrst opozicije. Dalje so tudi že pripravili svoj načrt zakona o pobiranju korupcije.

Cilj radikalnskega prizadevanja je precej jasen. Akcija proti korupciji bi se imela tako razdvojiti in napraviti tako splošna, da se čim najbolj razblini, če se

RADIKALI VLOŽILI DVE INTERPELACIJI PROTI DEMOKRATOM JOJIĆU IN KUMANUDIJU.

Beograd, 26. maja. Za včeraj popoldne je bila napovedana seja radikalnskega poslanskega kluba. Do te seje pa ni prišlo, ker večine poslancev ni bilo v Beogradu; kar pa jih je bilo tam, so se udeležili pogreba poslanca Joce Jovanovića. Po povratku s pogreba so odšli radikalni poslanci v svoj klub in se tam posvetovali z Uzunovićem. Pašića sploh ni bilo v klub, čeprav je bila seja napovedana. V radikalnem klubu se je največ govorilo o akciji proti korupciji, ki bi jo izvedla radikalna stranka. Razpravljalo se je tudi o osnutku zakona proti korupciji, ki je tudi v glavnih potezah redigiran. Večina poslancev je izražala željo, naj se protikorupcijska akcija razsiri tako, da se v narodni skupščini vloži več interpelacij proti posameznim članom opozicije, ki so bili na ministrskih položajih. Dve taksi interpelaciji so radikali že včeraj vložili. Prva se nanaša na demokratskega poslanca Risto Jojića, bivšega ministra za socialno politiko, druga pa na dr. Kumanudija, bivšega finančnega mi-

stre. V interpelacijah se obema poslancema očitajo razne zlorabe. Naslovjeni sta interpelaciji na ministra za socialno politiko in na finančnega ministra. Prvo interpelacijo so podpisali med drugimi Aleksić, Ivanišević, Dragović, Ljuba Živković in Franišević. Interpelacija obsega 14 točk in utemeljitev ter zahteva od ministra natančnejših pojasnil. Drugo interpelacijo so podpisali poslanci Miodrag Vasić, Živko Popović, Kosta Aleksić, dr. Radonjić, Ilija Mihajlović in Toma Popović. V interpelaciji je govor o raznih zlorabah bivšega finančnega ministra Kumanudija, zlasti o priliki izmenjave novčanic in Blairovega posojila v zvezi z Balkansko banko in z ministrovim pomocnikom Dušanom Plavšićem.

Poleg teh interpelacij namerava radikalni klub vložiti že nekaj interpelacij proti posemaznim uglednim članom opozicije, ki so od osvobojenja do danes na visokih položajih sodelovali pri delu vlade. — Seja radikalnega kluba bo danes dopoldne.

sebne razmere zahtevajo tudi poseben način boja. Zato pričakuje kazen s ponosom. Ve, da je glavni krivec in zato prosi, da se njega najstrožje kaznuje in da se ostale oprosti, ker so bili večinoma vsi vojaki, ki so morali ubogati poveljnik.

Sodba se razglasiti danes ob 6. uri popoldan.

UMOR PETLJURE.

Pariz, 25. maja. Bivši guverner Ukrajine, general Petljura, je bil od nekega Nadossy. Izjavlja, da se čuti krivega. Sodob sprejema s krščansko udanostjo in prosi sodišče, da bi vse druge obtožence milo sodilo, ker je iz njihovih izjav jasno, da so se dali zapeljati k potvarjanju bankovcev samo vsled tega, ker so znali, da je tudi on udeležen pri stvari.

Princ Windischgrätz pa nastopa čisto drugače. Pravi, da je bil vzgojen kot vojak in je ostal zvest svoji prisegi. Po-

Obširen delovni program finančnega ministra.

Beograd, 26. maja. Finančni minister dr. Perić je glede vprašanja sanacije naših financ podal izjavo, v kateri med drugim pravi, da je že predložil narodni skupščini zakonski predlog o izenačenju neposrednih davkov in da bo skrbel, da se ta predlog čimprej uzakoni, s čimer se bodo davki v vsej državi izenačili.

V vprašanju dinaria in valutne politike bo nadaljeval finančni minister dosečanje delo po istih načelih, po katerih se je to vprašanje doslej obravnavalo, ter bo v sporazumu z Narodno banko delal na stabilizacijo vrednosti dinarja. To politiko izvajajo isti zastopniki Narodne banke, ki so jo že dosedaj vodili skupno s pristojnim generalnim direktorjem finančnega ministra.

Kar se tiče saniranja finančnih razmer, bo minister gledal, da se že pri sedanjem proračunu pri vseh postavkah, kjer to glede na neobhodne državne potrebe le količkaj gre, kolikor mogoče štedi.

Pripravil bo tudi vse za izdelavo proračuna za naslednje proračunsko leto. V zvezi z varčevanjem je tudi načrt zakona o centralni upravi, ki ga je minister dr. Srškić že predložil Narodni skupščini. Uredbe o novi organizaciji ministrov se bodo izdale ob določenem času tako, da se bodo spremembe že lahko pri izdelavi prihodnjega proračuna upoštevale in izkoristile. Pričakovati je temeljite redukcije uradov in uradništva.

Za delo na saniranju financ in zboljšanju gospodarskih razmer bo, kolikor je on za to pristojen, izdelal določen načrt. V tej smeri je imel že posvetovanja z svojimi podstajniki in generalnimi direktorji. Teh posvetovanj pa ne bo imel samo v Beogradu, temveč bo šel tudi v razne kraje naše domovine. Tako nameščava že 29. t. m. odpotovati Zagreb, kjer bo sprejel več višjih uradnikov svojega resora, a poleg tega tudi zastopnike raznih gospodarskih institucij.

FRANCIJA ODKLONILA VSAKA POGAJANJA Z ABDELKRIMOM.

Pariz, 26. maja. Včeraj se se sestal ministrski senat, ki se je bavil z najnovije mirovno ponudbo Abdalkrimovo. Abdalkrim prosi, da se ustavijo sovražnosti. Enako ponudbo je prejela Španija. Vlada na to ponudbo ne bo odgovorila, ker stoji na stališču, da je Abdalkrim izgubil igro in nima več pravice govoriti v imenu domačih plemen, pri katerih je izgubil vso avtoriteto. Francosko - španske čete napredujejo.

IZBRUH OGNJENIKA V TOKIU.

Tokio, 26. maja. Včeraj popoldne je v Hokaidu iznova začel delovati že davnog ugasli ognjenik Tokasi. Izbruh je bil strašen. Celo noč je ognjenik sipal gorečo lavo in kamenje. Celi kraji so bili zasuti. Ob tej priliki je bilo zasutih tudi 120 oseb v nekem premogovniku. V drugih krajih je na tisoče ljudi doletela smrт.

ORLANDO — UMRL.

Livorno, 25. maja. Bivši italijanski ministrski predsednik Orlando je danes umrl.

Orlando je bil odličen član italijanske liberalne stranke. Nekaj časa je šel s fašisti, skoraj pa se je z njimi popolnoma sprij. Od tedaj se ni več udeleževal političnega življenja.

NOVA REPUBLIKA.

Pariz, 25. maja. Francoski vrhovni komisar v Siriji De Jouvenel je proglašil ustanovitev libanonske republike.

Dr. Karlu Trillerju v slovo.

Na Dunaju 22. maja 1926.

Kakor strela z jasnega spomladnega dneva me je zadela vest: da mi več med nami vrlega druga moje dobe, kristalnočistega značaja, uzornega narodnega delavca, iskrenega rodujuba in Slovana — dr. Karla Trillerja. In pa tako nepriskakovano! Ako nas vest o kaki boljzni ali nezgodni pripravi na morebitno bridko izgube drage nam osebe, odličnega rojaka, tedaj se že pripravljamo v duši na najhujoči vest, da je preminulo plemenito sreča, da se je zlata duša preselila v neznano življenje, da ga ne bomo več videli na svetu in da nam ostane nanj samo ljub spomin. — Ali tako! Pravijo sicer navadno pri takih žalostnih prilikah, da je to najlepša smrt, toda te tolažbe ne privočim še njegovi predobi gospoj vdovi, tej uzorni slovenski ženi, ki bi ga moglaše lepo število let osrečevati z nežno brigo svoje zveste duše, — ne privočim je dragemu prijatelju Trillerju, ki bi ga rad videl se nadalje čvrstega in zdravega na delu za vsestransko blaginjo slovenskega naroda. — Ali ne pomaga nam nikako modrovanje, v usodi človeka je bilo zapisano, da nam nedeno iztrga iz naše srede, neposredno od dela za narod, državo in človeštvo — delavačiste duše in še čistejših rok: dr. Karla Trillerja!!

Duša moja zre nazaj v dobo pred 40 leti. Slučaj je hotel, da sva se mladeniča spoznala na prvem občnem zboru Ciril-Metodove družbe — in ostala sva prijatelja do konca njegovih dni. — Ko je po ljubljanskem potresu bil brez primernega stanovanja za odvetniško pisarno, sem šel nalač v Ljubljano, da ga povabim v — Gorico, kjer bi lako novo delovno silo pozdravili z odusevljenjem in kjer bi tudi on našel hvaležno torisce za svoje sposobnosti, dobro polje za svoj odvetniški poklic.

Taka je bila namreč dolga leta moja prva naloga, da sem najprej pripravil tla za nove eksistence v Gorici in potem sem iskal mož, ki bi s to svojo eksistenco tudi čim najbolje služili našemu narodnemu napredku. Spominjam se, kako sem že na jesen 1. 1889. vabil v Gorico dr. Gustava Gregorina v Sežani, ki mi je pa odgovoril, da pojde v — Trst, kjer ga še nujneje vabijo in rabijo... In šel je tjejkaj, kjer je bil cel mož na pravem mestu! Lepi so bili to časi... trdega dela, ali uspehl je sledil uspehu v tej renesansi primorskega našega naroda, ko je bilo delavec, ki so mislili le na dobrobit in boljšo bodočnost naroda — na se pa nč, prav nič! Ali ni tako, dragi prijatelj Gustav Gregorin?

Ker mi je pri Gregorinu izpodletelo in med tedanjimi par odvetniki v Gorici ni bilo nikogar, ki bi pomagal pri znanih bojih na sodnjah, a za vsestransko narodno delo so sipa Staniča v Tolminu, kateremu bi začeljeval povratak v Gorico ne bil tako lahko mogoč, da ni imel celo vrsto političkih procesov, ki sem mu jih preskrbel s svojimi tiskovnimi pravdami in v boju za slovensko poroto. Mož je za takratno dobo izvrstno izpolnjeval svojo nalogo, kajti njegova brezobzirnost, oprija na sposobnost, je ukrotila vse nasprotnike...

Dr. Triller pa ni prišel v Gorico, marveč je šel v — Tolmin, kjer je kaj kmalu postal pravi Tolminec, priljubljen in spoštan kakor nikdo drugi od očeta dr. Karla Lavriča dalje.

Ali naš nenanavno hitri razvoj v Gorici sam je zahteval novih delavcev, zlasti na sodnjah, a za vsestransko narodno delo so bili posebno v tistih časih odvetniki najednovesnejše moži. Zato sem na vsé kriplje priporoval dr. H. Tumi, da se posveti odvetništvu. On je smatral za ideal, da bo okrajni sodnik kje v Komnu ali Sežani, kjer bi imel najhvaležnejše polje v uradu in tudi v politiki, da bi mogel veliko koristiti narodu. Končno so kombinacije z dež. zborom nanesle, da je le vstopil v pisarno dr. Staniča. Ko je bil dr. Tuma na tem, da otvoril svojo pisarno v Gorici, je njegova politička zaposlenost (bil je tudi deželnini odbornik) zahtevala, da ima v

pisarni družabnika. — Šel sem v Postojno do dr. Dragotina Treota in potem še v Kamnik do višje inštance (v tem oziru njegova soprog, ki je bila tam na letovišču), da se ona odloči za Trst ali — Gorico. Moji razlogi so bili tako preprjevalni in mikavni, da sta se odločila za Gorico. — Dr. Treo je potem privabil dr. Puea, novega mladega delavca, in tako je tista moja pot v Kamniku dala sedanji ljubljanski »Soči« predsednika v uredniku »N. Irevniki« zagovornika — dr. Drag. Marušiča. Drugače bi dr. Puca v Gorico ne bilo in dr. Marušič bi šel po drugih potih! — Torej: kleine Ursachen, grosse Wirkungen, ali: Slučaji, ki niso slučaji!

Med te slučaje stejtem tudi, da je ta naš dr. Treo v Ljubljani družabnik Trillerju. Želim vsaj njemu, da bi še dolgo hodil po izoranih potih svojega prijatelja in druga, ki ga je kruta osoda iztrgala tako nasilno iz naše srede in njegove družbe.

Dr. Triller je našel v Tolminu rodovitna tla za svojo delavnost: v narodnih društvenih in v tolminski družbi. — V družbi intelijentov je takrat nastal hud razdor vsled spora med okrajnim glavarjem Princigom in voditeljem okrajne sodnije Matevžem Primožičem. Dr. Triller je bil seveda na strani Primožiča ali imel je težavno stališče, ki mu je zagrenilo bivanje v Tolminu da je komaj čakal prilike, ko se bo mogel zopet vrnil v Ljubljano, kamor ga je vedno vabil in končno tudi zabil — dr. Ivan Tavčar, ki je rabil tako čilo in zvesto moč za političko delo narodne ali narodno-napredne stranke.

Kako priljubljen je bil dr. Triller v vsem okraju, je viden dokaz tudi to, da je bila planinska koča na Kruhu krščena na njegovo ime. Jaz nisem bil nikdar hribolazar; moja največja tura je bila nekoč na vrh Matajurja, — ali Trillerju na čast sem sopihal tudi jaz na Krn. Lepa slavnost je to bila! In veliko nas je bilo tam gori. Prijetjal dr. Kušar iz Krajanja jo je primahal kar s harmoniko na hrbtu in nas je zabaval, da so nam solze tekle po licih. — Bilo je tudi nekaj Čehov, med njimi velik prijatelj našega naroda in naših planin prof. Chodounsky iz Prage. In med mnogimi govoranci se je tam gori ob sivem očaku Kruh razlegala tudi češka beseda, ki je nagašala našo vzajemno ljubezen. Prof. Chodounskemu sem češki odgovoril jaz in nazdravil ... prukopnikum češko-slovenskega pobratimstva kar je z vidnim zadovoljstvom zvesto poslušal in odobraval on — bodoči predsednik Češkoslovensko-jugoslovanske Lige dr. Karol Triler. — To so spomini, to so spomini! Krn — Trillerjeva koča, o kateri ni več sledu, kakor se izgublja mnogi sledovi zlatih srečnih dni, o katerih je izrekel Italijan tako lepo, da: bilo je bolje — ko je bilo slabše!

Zlata naša podkrnska duša Simona Rutarja ni kmalu koga vzljubila, ali dr. Trillerja je ljubil z iskreno ljubezno najboljšega prijatelja. Tudi mene je imel zelo, zelo rad. Kljub mojemu srditemu razkolu z dr. Gregorčičem, ki je bil njegov podkrnski ožji rojak in prijatelj, ni nikdar pozabil priti k meni, ko je prihajal v Gorico. In vselej, ko sem bil v Ljubljani, je bil Rutar ves čas moja glavna družba. In nikdar ni pozabil reči: Danes pa pojdi k Trillerju in gospoj na dom! Pa sva šla tja proti Štruklu in gori v prvo nadstrešje, kjer sva bila vedno dobradošla draga gosta.

Spomini na dr. Trillerja bi mogli napolnit obširno knjigo. Nerad pa bi pisal o njegovih oziroma o — sedanjem položaju v Ljubljani, o katerih sva si bila enih misli, samo da jih jaz ne prikrivam, on pa je menil, da bolje služi narodnim interesom, ali obesi nevhaležno politiko na kol.

Ni mu bilo dano dočakati, da se zjasni nebo na našem političkem obnobju v Sloveniji in legel je nenadno v grob, ki nam je ugrabil to plemenito srečo, to zlato slovansko dušo. Čast in slava njegovemu spominu! Njegovi zvesti družeci pa moje globoko sožalje!

A. Gabršček.

„Štedljivi osrednji in zapravljeni okrožni urad.“

Na napad »Orjune« se je oglasilo tudi »Jutro« in v članku, kako se upravlja denar socialnega zavarovanja, navedlo skoraj popolnoma iste številke ko središnji ured. Razliko je samo v tem, da je »Jutro« številke zaokrožilo.

In tako ugotavlja »Jutro«, da je osrednji ured izplačal za 850.000 Din več, kakor pa je imel iz Slovenije vplačačnega denarja na razpolago.

Tudi matematike »Jutre«, ki je sumljivo podobna matematiki osrednjega urada, ne razumem, kajti osrednji ured je po lastnem in priznanju »Jutre« prejel iz Slovenije okroglo 15.000.000 Din izdal pa samo 8.850.000 Din

tako ostane prebiteit okroglo 6.150.000 Din. Kako moreta osrednji ured in »Jutre« spričo teh številk, ki so, čeprav zaokrožene, pa vendar dosti jasne, trdit, da je bilo v Sloveniji 850.000 Din več plačanih, nego je bilo prejetih. Ali smatrate to morda tudi hranilne vloge v znesku 7.139.942 Din za izdatek? Ako smatrate to trditev za resno, zasluite, gospode, da se vas da v špirit. Tako norčevanje iz slovenske javnosti, ki zna tudi nekoliko računati, je pa vendarle nekoliko predebelo.

Iz Slovenije je osrednji ured preje, kakor sem priznava, okroglo 15.000.000 Din

K temu je prištet stroški za zgradbo na Miklošičevi cesti, ki jih samo »Jutro« mognede sramežljivo omemja, okroglo 13.000.000 Din

skupno okroglo 28.000.000 Din Izdatki za Slovenijo 8.850.000 Din Prebiteit osrednjega urada iz Slovenije znaša okroglo 19.150.000 Din

NARODNI DNEVNIK, sreda, 26. maja 1926.

lišča pa na 1.5 milj. Din; torej skupaj na 11 milijonov Din. Ker se je preveč »štědlijivo« gradilo, se je proračunani znesek prekoračil za skor 2 milj. Din. Naj odpre osrednji ured svoj račun rentabilitete — hiša je po zakonu in dejansko njegova last — pa bo nasel v njem znesek 13.000.000 Din, ki ga je tudi prištel k prispevkom Slovenije.

Osrednji urad trdi, da je prejel od 1. julija 1922 do 30. aprila 1926 na nezgodno-zavarovalnih prispevkih iz Slovenije samo 9.318.000 Din. V resnici je v tem znesku zapopadenih za dobo od 1. julija 1922 do 31. decembra 1925 samo 30%, od 1. januarja do 30. aprila 1926 pa 100% nezgodno-zavarovalnih prispevkov, kolikor so jih delodajalec pač plačali in jih je okrožni urad oddal. Manjkajočih 70% za dobo od 1. julija 1922 do 31. decembra 1925, aka se je sploh vseh 70% porabilo, pa tvori vrednost zgradbe, ki jo je prištel, tako da je Slovenija v resnici prispevala ne samo 9 milj. 318.000 Din, ampak najmanje 22 milijonov dinarjev.

Osrednji urad nam je s svojimi številkami storil veliko usluga, ker te dokazujejo, da je Slovenija tisto koliko na Miklošičevi cesti sama plačala, last pa bo osrednjega urada. Res je sicer, da je investiran kapital po zakonu last osrednjega urada, toda tega on ne zgubi, ker ga bo moral okrožni urad večinoma sam obrestovati in amortizirati.

(Dalej prih.)

Politične vesti.

= Novo razočaranje. Esdebarski listi so pridno pisali, da bosta Radičeva gospora v Somboru in Stari Pazovi nevarna za obstoj vlade. Pa se je zopet enkrat izkazalo, da so vsa esdebarska prorokovanja od muh. St. Radič je mnogo govoril in ni nčesar prikral, toda vse, kar je povedal, je tako res, da ne more nihče ugovarjati. In tako mora g. Sv. Pribičevič tudi po svojem 80. shodu konstatirati, da sporazum še vedno živi, da pa zelo slabu živi v opoziciji — njegova diena SDS.

= Stjepan Radič o vladi. Na shodu v Stari Pazovi je dejal St. Radič o vladi sledenje. Imamo dobro vlado, a bi mogli imeti tudi boljšo, toda današnja vlada — imenujem le tri ministre — je dobra. Naš ministrski predsednik je gospodar. Ni ravno kmet, ki orje in koplje, a je gospodar, ki ga imajo vsi radi. Rodom je iz Niša. Družba, v kateri se giblje, so kmetje. Njegov najboljši drug, poslanec Srečko v ič, je kmet od pluga in motike, ali kakor sam pravi: »Jaz sem od čistokrvne kmetiske pasme.« Drugi je finančni minister, ki ima največ posla z bankovci, z milijardami. Je to kmečki sin iz Mače, ki ima brate, ki orje in kopljejo na polju in sedaj, ko pride polejje, oddide tja na počitnice, ker je zanj najlepše življenje med svojimi brati. To je popolen sečaški duh. To je veliki napredek proti prejšnjemu ministru, ki je bil bankarski v uskogar. (Klic: Doli ž njim!) Ni treba doli ž njim, ker je že dol! In tretji je železniški minister, naobjaren in vse skozi pošten človek. To je Vasa Jovanovič, ki ima sicer le malo posla s kmetskim svetom, ki pa je izbran v bihačkem okraju, kjer se ljudje ne žalijo: Ce nisi pošten, ne pride nam pred oči! Ti trije ministri dajo značaj in obiležje sedanji vladi. Oni so ta plug, ki globoko orje, da izgine trnje korupcije. Sedaj treba samo dobrega semena, to pa so dobri zakoni. Gospoda pa je preje delala zakone, ki so bili prave mišnice, v katere se je revež vsak hip ujel... In zato treba, da dela skupščina zakone.

= Ktere zakone treba skleniti? O tem je St. Radič obširno govoril v Stari Pazovi in dejal, da treba najprej izenačiti davke. V tem oziru je zakonski načrt že izdelan in če ne bo delala opozicija neprilik, bo zakon v juniju od skupščine izglasovan. Dalje treba odpraviti davke na nove kmetske hiše. Ministrski predsednik Uzunovič je v tem oziru dejal: »Ce smo mi seljaška država, potem treba tudi kmetsko hišo oprostiti od davka. — Nato pride na vrsto zakon o segregaciji in zakon o nošenju orožja. Vsak poštenjak ima pravice, da ima orožje in sicer brez takse. Danes pa je tako, da imajo ločovi orožje, poštenjaki pa so brez njega. — Koncem junija mora priti na vrsto občinski zakon. Ne gre, da upravlja občine komisari. Ce so dobri, jih bomo sami izvolili. Toda drugi nimajo pravice, da bi jih nam postavljali. — Predvsem pa mora venitjati enaka pravica za vse. Danes je pa tako, da pride v Beograd žid in pravi: Ja sam velika Jugosloven, ja sam velika Serb, pa dobiva vse, a kmetom Srbom in Hrvatom se dajejo batine.

= Zakaj noč St. Radič nobenih konfliktov v vladi? O tem je dejal St. Radič sledenje: V svojem prvem govoru sem našel zakone, ki jih je treba sprejeti. Toda niti enega teh zakonov ne bi bilo, če bi bila kriza. Zato čojeti: HSS, oziroma seljaški klub je sklenil, ne zaradi vlade ali pa zavoljo naše zaveznicie radikalne stranke, temveč zaradi tudi kmetstva naroda, da ne stori nič, kar bi kolikor moglo povzročiti krizo, toda da obenem paži, da se vse to izvrši, kar je bilo dogovorjeno. Dogovorjeno je bilo, da se gre domov, pa čeprav bi začela vročina, ker je nekatera gospoda hotela, da se gre do domov. Ce morete vi kosit in orati na soncu, potem more tudi gospoda sedeti na hladu v Beogradu. Bila je namera, da se pošte skupščina na odmor, toda mi smo to preprečili. Narodna skupščina ostane in dela to, kar je narodu najbolj potrebno. Zato ne bo krize niti poletje in niti na jesen. Ce pa bo, bo samo zaradi tega, da iz dobre vlade napravimo še boljšo.

= Proti dr. Nikiću. Ostro pa je nastopil St. Radič proti dr. Nikiću. Dejal je: Ker v te vladi — vsaj med seljaškimi ministri — je en črv. To je dr. Nikić. On bo moral biti! Kako bo šel iz vlade, to je drugo vprašanje, toda znajte, da se ni zmanj dvignil proti njemu ves hrvatski narod. On ne more ostati v vladi, je besno vzkliknil St. Radič. To ni kriza, temveč to pomeni, da se

vlaža popravlja. To je zahteva celokupnega hrvatskega naroda, to bo formalna zahteva seljaškega kluba in to se mora izvršiti. — Proti koncu Radičevega govoru je še ponovno prišlo do ostrih medkljivov proti dr. Nikiću in Radiču. — Kakor se iz tega vidi, je poštej dr. Nikića temeljito omajan.

= Akeija g. Pribičeviča. Šef samostojnih demokratov silno pridno steje svoje shode in s ponosom je govoril v pondeljek v Bjelovaru, da ima danes svoj 80. shod. Samovala bi bila popularna, če bi g. Pribičevič dostavil, da je v Bjelovaru osemdesetih preneval stare fraze, da se ga pa njegovi verni poslušale še vedno niso navlčili. — Kakor na vseh drugih shodih, tako je tudi na svojih binkoštih shodih v Bršljanec, Grubiškem Polju in v Bjelovaru govoril Sv. Pribičevič proti sporazumu, za katerega zadele glavna krivda Nikolko Pašića. Zakaj samo enkrat bi moral reči N. Pašić: Ne! in sporazuma bi ne bilo. — Nato je Sv. Pribičevič silno napadel vlado in konstatiral, da so davki sedaj tako silni, da bo narod skor na beraski palici. — K temu treba dovesti, da so skoraj vsi današnji davki bili sklenjeni, ko je bil v vladi g. Svetozar Pribičevič in do so bili za časa sporazumne vlade RR davki le znižani, niti eden pa zvišan. G. Pribičevič ima torej presneto malo pravice, da govoril proti davkom. Zakaj ko je bil položen temelj sedanjim mizerijam.

= Sovjeti vracači bivšim posestnikom

VIII. mednarodna tekma v Lyonu.

Predvčerajšnjem so dospele iz Lyona prve brzjavne vesti o mednarodni telovadni tekmi v Lyonu, ki se je vršila, kot smo počitali v našem listu 22. in 23. t. m. Brzjavke so oznabile Sokolstvo in vsej naši prostorni domovini radostno vest o sokolskih zmagi na tej tekmi. Devet držav (Anglija, Belgija, Českoslovaška, Danska, Francoska, Holandska, Jugoslavija, Luksemburška in Rumunija) je poslalo na to miroljubno tekmo po 6 oz. največ 8 telovadcev, da pokažejo svoje sposobnosti v vrhunskih vajah. Sokolstvo je izšlo zmagovalo in s tem dokazalo zastopnikom različnih narodov ter tisočem francoskega naroda, ki so prihiteli v Lyon na svoji 48. zlet, višino sokolskega telovadnega sistema, veličino sokolske vzgoje in zmagovalstvo sokolske ideje, delo nesmrtnih bratov dr. Tyrsa in Fügnerja.

Jugoslovensko sokolstvo je s to zmago dvingalo tudi ime in ugled naše države v vsem kulturnem svetu. Naj se zaveda tega ves ujedinjeni jugoslovenski narod, ki naj koraka s Sokolstvom v strnjeneh vrstah po poti resnice bratstva, enakosti, ljubezni in vseh onih brezštevilnih vrlin in čednosti, ki jih vsebuje sokolska ideja — edino le ona!

Tole nam javljajo dozdaj došle brzjavke: Tekma je bila končana v nedeljo 23. t. m. zvezcer. Vrsta čehoslovaških Sokolov je dosegla prvo mesto, jugoslovenska vrsta drugo in francoska vrsta tretje mesto. — Se ne potriena vest je bila, da so bili med posamezniki kot prvi trije dva Francozi in Jugosloveni Šumi. Tej brzjavki je takoj sledila druga, v kateri se uradno poroča, da je med posamezniki (med 59 telovadci zgoraj omenjenimi držav) na prvem mestu Jugosloveni br. P. Šumi, drugi Čehos. Effenberger, tretji zopet Čehoslovak. V a h a. — Iz tega je razvidno, da je Sokolstvo zmagovalo na celi črti, tako kot posamezniki, kar tudi vrste.

O bratu Petru Šumi -ju, ki je izsel na tekmi kot prvak so bile izrečene po izbirni tekmi pred odhodom v Lyon sledeče besede: Jako resen Sokol, telovader poln energije in nezlomljive volje, ki odgovarja v polni meri vsem zahtevam tekme itd. Kako brat Šumi, izkazali so se po vrsti tudi vsi ostali bratje, kar najbolje dokazuje dosegli uspeh! — Zdravo naše Sokolstvo!

PREGLED MEDNARODNIH TEKMOVALNIH TEKEM.

Prva mednarodna tekma je bila 1. 1903. v Anversi in so se tekme udeležili Francozi, Belgiji, Luksemburžani, Holandci. Prvi so bili Francozi, drugi Belgiji.

Druga tekma je bila 1. 1905 v Bordeaux-u z rezultatom: 1. Francija, 2. Holandska, 3. Belgija in 4. Luksemburg.

Tretnja tekma je bila 1. 1907 v Pragi. Tudi se predvječi nastopili tudi Sokoli. Rezultat tekme je bil: 1. Čehi, 2. Francozi, 3. Belgiji, 4. Luksemburžani, 5. Slovenci in 6. Madjari.

Cetrtja tekma se je vršila 1. 1909 v Luksemburgu. Uspeh tekme je bil: 1. Francozi, 2. Čehi, 3. Italijani, 4. Belgiji, 5. Slovenci in 6. Luksemburžani.

Od tu so stalno napredovali Sokoli in tekme leta 1912 v Turinu so dale sledje rezultat: 1. Čehi (974 točk), 2. Francozi (934 točk), 3. Italijani (899 točk), 4. Slovenci (881 točk), 5. Luksemburžani (830 točk), 6. Belgiji (786 točk), 7. Hrvati (787 točk) in 8. Rumuni (230 točk).

Sesta mednarodna telovadna tekma se je vršila v Parizu z rezultatom: 1. Čehi (804 točk), 2. Francozi (777), 3. Italijani (772), 4. Belgiji (720), 5. Slovenci (706) in 6. Luksemburžani (668 točk).

Vojna je nadaljnje tekme preprečila in te kot prva mednarodna tekma po vojni je bila ona 1. 1920 v Anversi. Ta tekma se je vršila po izmenjanem redu in v okviru olimpijskih iger. Posamezne vrste so se razlikovale v številu tekmovalcev, v sledi lega je bil tudi rezultat tekme nepravilen. Tako so dosegli točki (94 odst.), a so vseeno bili na 4. mestu.

7. mednarodna telovadna tekma je bila v Ljubljani 1. 1922 z rezultatom: 1. Čehi (778 točk), 2. Jugosloveni (764), 3. Francozi (686), 4. Belgiji (628), in 5. Luksemburžani (559 točk).

8. mednarodna telovadna tekma se je vršila v okvirju olimpijade. Pogoj pri olimpijadi so precej različni ko pri tekmanah, ki jih prirede mednarodne telovadne zveze. Tako se na olimpijadah ne tekmuje v lahki atletiki, temveč samo na telovadnem orodju.

Rezultat pariške olimpijade je bil: Od 15 priglašenih narodnosti je tekmovalo samo 8 narodnosti. Čehoslovaška vrsta je vsled nezgod dveh tekmovalcev odstopila in so čehoslovaški Sokoli tekmovali le kot posamezniki. Prvo mesto so dosegli Italijani (839 točk), drugo Francozi (820), 3. Švicarji (816), 4. Jugosloveni (762), 5. Amerikanci (715), 6. Angleži (637), 7. Finci (554) in 8. Luksemburžani.

Med posamezniki pa je dosegel prvo mesto Slovenc Štukelj, ki je dosegel od 118 doseglih točk 110.34. Štukelj si je tem pridobil svetovno prvenstvo.

Drugo in tretje mesto sta si bibririla kot posameznika Čehoslovaka Pražek (100.32) in Šupčik (106.98 točk).

Sokol II. opozarja svoje članstvo, da so prijave za udeležbo na vsesokolskem zletu v Pragi zaključene. Vsakdo, ki se je priglasil za ta zlet, si mora takoj oskrbiti potni list, ki ga naj do konca tega meseca odda v društveni pisarni (realka, vsak večer od 20. ure dalje); društvo bode potem pravočasno preskrbeli potrebne vizume. Dne 30. t. m. se vrši na Taboru pregled vseh, ki so se prijavili na Prago. K temu pregledu morajo priti oni, ki se nameravajo zletu udeležiti v kroužu, v popolnem in predpisanim kroju; kdor tege ne bi storil, ne bo mogel v Prago.

Dnevne vesti.

SLOVENSKE ZMAGE.

V Lyonu in Mariboru, na telovadnem in na duševnem polju so zmagali o Binkoštih Slovenci. Častne in laskave sta za maloštevilni slovenski narod obe zmagi, ni pa laskavo, da je treba na podlagi teh zmag še posebej govoriti o slovenski sili.

In vendar so danes razmere takšne, da je treba o tej slovenski sili še posebej govoriti. Zakaj našli so se ljudje, ki so govorili, da nima slovenski narod pravice do lastnega obstoja, temveč da mora čim preje prevzeti tujo — čeprav bratsko — individualnost.

Obe binkoštih zmagi pa sta te oznanjevalec slabjevstva postavili temeljito na lažzakaj li zmagi pričata, da ni slovenski narod samo sposoben živeti svoje lastno življenje, temveč da more tudi z uspehom in zmagovali tekmovali z drugimi narodi.

In iz te zavesti se mora pomogniti slovenski ponos in to mora biti uspeh obeh binkoštih zmag.

Kralj in kraljica na Bledu. Kot se poroča iz Beograda, odpotuje kralj in kraljica začetkom meseca junija na Bledu, kjer ostana čez poletje.

Otvoritev univerzitetne knjižnice v Beogradu. V pondeljek je bila slavnostna otvoritev beograjske univerzitetne knjižnice. Za nakup knjig je daroval, kot znano, Carnegiev fond meseca januarja 50.000 doljarjev.

Mednarodni kongres stanovanjskih načinov. V petek je bil otvoren v Curiu mednarodni kongres stanovanjskih načinov. Kongresa so se udeležili delegati iz Nemčije, Anglije, Francije, Poljske, Svedske, Danske, Čehoslovaške, Švice, Madjarske in naše države. Cilj kongresa je ustavitev mednarodnega saveza stanovanjskih načinov.

Izseljevanje v Južno Ameriko. Izseljevalni komisariat v Zagrebu objavlja, da je pričel novoustanovljeni jugoslovenski izseljevalni urad za Južno Ameriko poslovati. Zastopnik je Jovo Marčetić. Izseljenci, ki žele po svojem prihodu v Buenos Aires informacije, naj se obračajo nanj. Njegov naslov je: Andra de Mayo 1870, XI. p. Escr. 296-I.

Novo poslopje notranjega ministerv. Ministrstvo notranjih del namerava zgraditi v Beogradu za svoje pisarne moderno palato. Načrti se že izdelujejo, gre samo še za kredit računa pa se, da se prične z gradbo še tekom letosnjega poletja.

Izlet zagrebških učiteljev v Prago. Zagrebški učitelji in učiteljice, člani učiteljskega društva »Jedinstvo«, prirede koncem prihodnjega meseca izlet na Čehoslovaško. Na Vidov dan ob priliku vsesokolskega zleta, prideo v Prago, nakar si ogledajo še ostala večja mesta Čehoslovaške.

Entomološki kongres. Dne 27. t. m. se vrši v Beogradu kongres entomologov iz vseh držav. Inicijativa za kongres je izšla iz krogov univerzitetnih profesorjev. Cilj kongresa je ustavitev entomološkega društva za vso državo. Prijava za udeležbo sprememb do 26. 6. t. m. entomološki institut beograjske univerze.

Svetovni kongres antisemitov se vrši v kongresu v Springferbu na Danskem. K zboru so se priglasili zastopniki iz 28 držav.

Iz poštne službe. Premešeni so: od pošte Maribor 2 k pošti Ljubljana 2 Zorko Kambič, od pošte Zagreb 2 k pošti Maribor 1 Ivan Plaustinej, od pošte Laporje k pošti Mežice Cecilija Plankar in iz Maribora v Zemun Danica Dokmanović.

Naklada boljševističnih listov. Po uradnih podatkih sovjetske oblasti, je izhajalo dne 1. januarja 1925 v sovjetski Rusiji 579 dnevnikov s skupno naklado 6.956.000 izvodov. Dne 1. IV. 1925 je bilo 595 listov s skupno naklado 7.730.251 izvodov, dne 1. oktobra 591 listov s skupno naklado 7 milijonov 32.181 izvodov, dne 1. februarja 1926 pa 593 dnevnikov s skupno naklado 8 milijonov 281.820 izvodov.

Velika železniška katastrofa se je prijetila pred včerajnjim v Monakovem. Z izletniki nabito poln potniški vlak je prišel na vzhodni kolodvor ob 20.30 s polurno znamo. Takoj za njim je pridržal drug potniški vlak, prav tako preprenapoljen z izletniki ter zavozil z vso silo vanj. Učinek karabolaže je bil strahovit: lokomotiva in več voz je bilo popolnoma razbitih. Rešilna dela so trajala vso noč. Izpod ruševin so izvlekli 38 mrtvih in 105 težje ali lažje ranjenih. Od ranjencev sta dva med transportom v bolnico umrli. Kdo je nesrečo povzročil, še ni ugotovljeno.

Železniška nesreča na Dunaju. Pred včerajnjim zvečer je skočil na dunajskem vzhodnem kolodvoru neki seniorinski osebni vlak s tira. Pri tem se je prevrnil eden od potniških vozov. Dve osebi sta bili ubiti, tri težko, 13 pa lahko ranjenih.

Katastrofalen izbruh ognjenika. Te dni je velik vulkan Tokahi na severnem Japonskem, ki so ga smatrali že davno za ugaslega, nenadoma buhati novo. Nnjenih je baje 60 vasi. Število človeških žrtv je še ni znano, vsekakor pa znaša več tisoč.

Za Bledu in okolico ustavnovni občni zbor društva hišnih in zemljiskih posestnikov se vrši v sredo 26. t. m. ob pol 9. uri zvečer v prostorijah hotela »Beograd« na Bledu. Porocanje Zvezni predsednik g. Frelih iz Ljubljane. Ker se bo na občinem zboru razpravljalo tudi o najemninah za letovisko stacioniranja na Bledu in o drugih važnih zadevah se vsi posestniki vabijo k obilni udeležbi.

Tovarište iz svetovne vojne vabimo, da se v največjem številu udeležete pogreba tovariša Ivana Sterleta, ki se vrši danes po polne ob 4. iz mrtvačnice Sv. Krištofa na pokopališču k Sv. Križu.

Aretacija v Trbovljah. O Binkoštih je trboveljska »Svoboda« priredila slovensko razvitev praporja. Ker so se oblasti bale izgre-

dov, je žandarmerija aretirala par dni pred tem tri trboveljske komunistične delavec.

Najdba munieije podstrešju. V podstrešju neke hiše v centru Beograda so našli te dni delavci, ki so popravljali streho, veliko množino municie. Obvestili so policijo, ki je ugotovila, da je bilo skritih v starih zaboljih 2000 ostrih nabojev nemškega kalibra. Munieija je izborno ohranjena. Bila je last hišne posestnice. Pustili so jo v hiši začasa vojne avstrijske vojske, ki so bili tam nastanjeni. Lastnica trdi, da o municiji ni nenesar vedela. Policeja je sklenila, da preide vse beograjske hiše, ker je mogoče, da je munica skrita tudi v drugih hišah.

Smrtni skok s padalom. Te dni je preizkušal letalski oddelek v Galacu (Rumunija) padala. Letalski stotnik Hives je skočil z višine 1000 metrov s padalom iz areoplane. Ker se padalo ni odprlo, je trešil stotnik v mestu na zemljo ter obležal ves razbit mrtev.

V spanju izvršil poizkus samomora. V nekem regensburškem predkrajju se je pripetil te dni nenavadni slučaj. Vdova nekega dñinarja je začula ponoči nenadoma iz rozedne sobe močno hropenje. Šla je pogledat in našla je svojega 18-letnega sina obesnega. Imela je toliko pričutnosti duha, da je odrezala hitro vrv. Ko se je fant zopel zavedel, je vprašal začudeno, kaj se je zgodilo. Ko mu je mati jokajo povedala, da se je obesil, sprva ni hotel niti verjeti, kmalu pa se je spomnil, da se mu je sanjal, da se je poizkusil v družbi tovarišev za žalo obesiti. V sanjah je dejanje res izvršil.

Pojasnjene zločine. V Subotici je izvajala veliko senzacijo arretacija šestih oseb, ki so osušljene da so vrgle meseca marca matruna Nemeka v vodo. Preiskava je ugotovila, da je imel maturant z ženo Ivana Petrovića intimno razmerje, kar je dalo Petroviću povod za to, da je napadel dijaka v družbi tovarišev ponoči na ulici, ga hudo pretepel ter vrgel nezavestnega v vodo, kjer je utonil.

Revolverska bitka med policijo in vložniki v Berlinu. Te dni je zasačila berlinska policija tolpo vložilcev, ki se je baš pripravljala, da izropsa neko trgovino. Ko so vložniki videli, da so pri delu moteni, so oddali na policijo več revolverskih strel. Policeja je odgovorila takisto z revolverskimi strelami ter enega od vložilcev na glavi težko poškodovala. Ostali so pobegnili ter se ubranili zasedovalcev s strelami.

Ljubljana.

Portret pokojnega župana dr. L. Perića je razstavljen v izložbi mestne elektrarne v magistratnem poslopiju. Portret je delo akademičnega slikarja Vavpotiča ter je prav dober.

Vlom. Neznan lopov je vlomlil v trafiku na vogalu poti na Rožnik in ceste v Rožno delino ter odnesel za okrog 4000 Din raznih tobačnih izdelkov in okrog 400 Din gotovine.

SLAVNOST REZERVNIH OFICIRJEV V ZAGREBU.

Z radostjo in ponosom ugotavljajo rezervni oficirji, da jih je pričakoval Zagreb z velikim interesom. Raz hiše je plapolalo toliko zastav, kot se to pri svetih prilika v Zagrebu redkodaj zgoditi. Vsek vladnik je pričakoval poleg oficirjev, sodeloval na složni ter zaključil svoj govor z besedami: Klanjam se sreči kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovenev ter kralja Aleksandra I. in kraljice Marije.

Na binkoštih pondeljek se je vršilo slovensko blagoslavljene zastave, ki jo je podaril adžužen kralj. Slavnostnemu aktu je prisostvovalo okrog 80.000 oseb. Kralj sta zastopala vojni minister Dušan Trifunović in notranji minister Boža Maksimović, slednji v uniformi rezervnega kapetana. Vlado sta zastopala ministra dr. Nikić in dr. Superina. Vojaška godba je zaigrala »k molitvi«, nakar so blagoslovili zastavo po vrsti pravoslavni, katoliški in muslimanski duhovnik. Po blagoslovilju je imel zastopnik kralja, general Trifunović kratke nagovor. Povdral je, da je podaril zastavo rezervnim

po spodnjih straneh listov dobro poškropimo. To se da doseči le z dobrimi, **fino prščimi** škopilnicami, ne pa s škarjami, ki trto oblikajo in poltajo z galice, bolj zemlje kot trto.

Apna ne jenljite preveč, temveč le toliko, da v galično-apneni zmese pomočen preskusni (jenolitaleinov) papir **lepo pordeči**. Preveč apna je v škodo učinkovitosti galice.

Da zavarujete trto **tudi proti plesnobi**, pri-mesajte galično-apneni zmesi na 100 l teko-čine po 100 gr (10 dkg) sulikola ali pa pol kilogramma salojidina, oboje šele potem, ko je zmese pripravljena, torej galica z apnom zme-sano. Sulikol raztopite v vodi in ga prime-sajte pripravljeni škopilni zmesi, salojidin raztopite lahko kar v galično apneni zmesi, kateri pa morate pridejati malo več apna kot sicer, ker je salojidin nekoliko kisel.

Drugega škopljenga ne odlašajte predolgo, to je silno nevarno! Drugo škopljeno naj sledi prvemu v desetih do najdalj štirinajstih dneh, če je vreme suho, pozneje, če je mokro, preje. Galice, apna, sulikola itd. vzemite pri drugem škopljenu, galice torej v suhem vre-menu 1 in pol, v mokrem 2 kg, apna 2 in pol do 3 in pol kg, sulikola 200 do 250 gr, salo-jidina 1 kg.

Tretji škopite koj ko trta odevete, takrat pa pazite posebno na to, da poškropite dobro grozdje, ker ga v tem času peronospora **najraje napade**. Napadene jagode počne in od-padejo. Pri tem škopljenu vzemite enako močno škopljivo ali malo močnejše kot pri drugem škopljenu, torej galice 1 in pol do 2 kg, apna 2 in pol do 3 in pol kg, sulikola 200 do 250 g, salojidina 1 kg na 100 l vode. Skropite **natančno**, na fino in temeljito, ker

je od tega odvisen ves uspeh. Grozdje se mora s škopljivom dobro premičiti.

Kdor do srede julija ne ubraní trto od pa-leža, jo tudi pozneje ne bo. V suhem vreme-nu bo trikratno škopljene dovolj, v mokrem je treba škopiti še v četrtek in tu zlasti po grozdju, po listih okoli njega in še 1 m nad njim. Če opali bolezni vršičke, jih odrežemo, glavno pa je, da ohranimo zdravo grozdje, listje, ki ga redi in pa ono dolžino mladič, ki jo rabimo za prihodnje leto.

B. Skalicky,
ravnatelj kmet. šole na Grmu (Novo mesto).

LJUBLANSKA BORZA.

strek, dne 25. maja 1926.

Vrednote: Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 193, bl. 195, zaklj. 195. — Blago: Bukova

drva, suha, feo Ljubljana, 5 vag., den. 17, bl. 17, zaklj. 17. Bukovo oglje, suho, vilano, feo vag. meja, 1 vag. den. 88, bl. 88, zaklj. 88. Koruza, suha, zdrava, feo vag. bačka post. 2 vag., den. 134, bl. 134, zaklj. 134.

BORZE.

Zagreb, 25. maja. Devize: Newyork ček 56.569—56.869, London izplačilo 276.04—277.24, ček 276.04—277.24, Pariz izplačilo 197.63—199.63, Praga izplačilo 168.046—168.046, ček 167.994—168.094, Curih, ček 1096.298—1100.298, Milan izplačilo 218.08—219.26, Berlin izplačilo 1352.5—1356.5.

Curih, 25. maja. Beograd, 9.115, Newyork 516.875, London 25.1325, Pariz 17.2125, Praga 15.30, Milan 19.95, Berlin 123.05, Dunaj 73, Bukaresta 1.925 Sofija 3.74, Budimpešta 0.007220.

Zahvala.

Za počasenje spomina in za vse dokaze sočutja ob smrti soprog, brata in strica, blagopokojnega

dr. Karla Trillerja

izražamo vsem prijateljem in znancem, darovalcem cvetja in vencev in vsem, ki so nam in javnosti tako nenadoma odvzetega ranjkega spremili v tako častnem sprevodu k zadnjemu počitku, svojo iskreno in najprisrčnejšo zahvalo!

Posebna zahvala veljaj še za zadnje spremstvo preč. duhovščini v Ljubljani, Škoſijolki in Stariloki, zastopnikom javnih uradov, korporacij in zavodov, Sokolskemu savezu ter Sokolskima društвoma v Ljubljani in Škoſijolki, ki je priredilo pokojniku v svojih prostorih zadnji bratski sprejem, vsem govornikom za ganljive poslovilne govore ob rakvi in odprttem grobu ter Škoſjeloškim pevцem za pesmi, ki so jih pokojniku tako lepo zapeli v slovo!

Ohranimo vsi blagopokojnika in uzorno njegovo delovanje v trajnem spominu!

Žalujoči preostali.

Ljubljana, dne 23. majnika 1926.

Ravnateljstvo in uradništvo Ljubljanske kreditne bankejavlja tužno vest, da se je njen uradnik gospod

Ivan Sterle

včeraj v gorah smrtno ponesrečil.

Pokojnemu, ki je bil vzoren uradnik in splošno priljubljen tovariš, ohranili bodemo najlepši spomin.

V Ljubljani, dne 25. maja 1926.

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana,
nudi
najfinnejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pharma: Ljubljana, Dunajska cesta 81. in. II. nadstropje.

Izdajatelj in odgovorni urednik ALEKSANDER ZELEZNİKAR. — Za tiskarno Merkur v Ljubljani Andrej Sever.

WECK-ovi

kozarcih in aparativ.

Tvorniška zaloge:

Fructus — Ljubljana.
Krekov trg 10.

Tudi na obroke!

PREMOG - ČERIN

Wolfsova 1/I. - Telef. 56.

Absolvent

Irgovskega tečaja išče mesta pri kakem podjetju, kakor lesnem, v Sloveniji. Ponudbe prosi na upravo lista pod: »Praktikant 13.000«.

Celulozni les

Mehka drva, plača najbolje Fructus, Ljubljana, Krekov trg 10.

NARODNI DOM

STAJERSKA KLET

OSET, Maribor

2 kegljična, klubi, prvo-vrstna vina.

Poletna stanovanja

z opremo se dobe v graščini v Višnji gori. Okoli gradu in v gozdu mirno in prijazno sprejajajoči. Vpraša se pri oskrbniku.

VRTNARSKE ZADEVE

posreduje

Goikovo „Vrtnarsko podjetje“
v Kranju.

Najboljša, najcenejša
kolesa in šivalni stroj
so edino

Petelinčevi

znamke

Gritzner, Adler, Phönix

za dom, obrt in industrijo. Pouk brez-plačen, ugodni plačilni pogoji. Tudi na obroke. Večletna garancija.

Josip Petelinc, Ljubljana

Več tisoč cvetlic

za okrasitev oken, balkonov, cvetličnih gredic (terapih), kakor tudi za okrasitev javnih prostorov, restavracij, postaj, pokopališč itd. priporočljiva. Ši-mene, vrtnar, Ljubljana. Gradišče št. 12.

Čevljariji pozor!

Prvo čevljarsko učilišče v Ljubljani otvorí pri-krojevalni teoretični in praktični tečaj za g. mojstre in g. pomočnike. — Sprejemajo se tudi udeleženci iz dežele. Pojasnila in prijave sprejemata oblasteno priznani strokovni učitelj in vodja tečaja

K. MAJCE, Celovška cesta št. 57, Ljubljana 7.

DUBIED
Od dobrega najboljše je švicarski pletilni stroj